

Dosarul nr.5r-1811/2021
4-21057706-12-5r-19042021

HOTĂRÂRE

În numele Legii

20 septembrie 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sed. Ciocana

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

Roman Mazureț

Grefier

Sorina Burlea

Examinând în ședință judiciară publică, cauza contravențională în baza contestației depuse de către cet. Coda Victor împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale seria/numărul DAC01089578 din 01.04.2021, întocmită în privința lui Coda Victor, a. n. *****, pe semnele contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod Contravențional RM,-

A CONSTATAT :

La data de 01.04.2021, agentul constatator Serghei Copancean, a emis decizia asupra cauzei contravenționale seria/numărul DAC01089578 în privința lui Coda Victor, în baza art. 236 alin.(2) Cod Contravențional RM, aplicându-i sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 12 unități convenționale și 3 puncte de penalizare, pentru faptul precum că ultimul, la data de 01.04.2021, conducea mijlocul de transport depășind limita de viteză.

În continuare, la data de 06.04.2021, persoana în privința căreia a fost emisă decizia de sancționare, a expediat în adresa autorității din care face parte agentul constatator o contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale, prin care solicită anularea acesteia, cu încetarea procesului din motivul lipsei faptului contravențional.

În ședința de judecată contravenientul și agentul constatator, fiind citați legal despre data și ora examinării cauzei, inclusiv prin informația plasată pe site-ul oficial al Judecătoriei Chișinău: <https://jc.instante.justice.md/ro/agenda-sedintelor>, la ședința de judecată nu s-au prezentat, nu au comunicat motivele neprezentării și nu au adresat careva cereri cu privire la amânarea ședinței de judecată sau examinării cauzei în lipsa lor.

Așadar, ținând cont de faptul că au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 382 Cod contravențional RM privind citarea

participanților la proces, instanța prin prisma prevederilor art. 455 alin. (2) – (3) Cod contravențional RM, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora. Or, citarea se face *prin invitație scrisă*, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poștă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, *prin poștă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citația a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate*, dar aceasta a refuzat să o primească. În plus, la aspectul citării și informării părților, instanța reține ca fiind pertinentă practica CtEDO, care în *cauza Ponomariov vs. Ucraina* a evidențiat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

Aprecierea instanței:

Examinând materialele cauzei, apreciind probele administrate la materialele dosarului în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de judecată apreciază contestația ca fiind întemeiată și pasibilă de a fi admisă, reieșind din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 448 alin. (1) Cod Contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹alin.(8).

Potrivit art. 5 alin. (1) Cod Contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decît în conformitate cu legea contravențională.

În conformitate cu art. 7 din Codul Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Articolul 8 din Codul Contravențional stabilește că, persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvîrșite cu vinovăție. Este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvîrșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În conformitate cu art. 375 alin. (1) Cod Contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Conform art. 381 Cod Contravențional, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Orice persoană are dreptul la examinarea și la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care să acționeze în conformitate cu prezentul cod. Autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovătesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, ***constatarea faptei contravenționale presupune o activitate a agentului constator de colectare și de administrare a probelor*** privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere a dosarului, după caz, către funcționarul abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constator, către instanța de judecată sau către un alt organ spre soluționare.

Potrivit art.451¹ alin. (1) Cod contravențional, (1) în cazul depistării unei fapte ce constituie contravenție, agentul constator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție ***dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:*** a) *contravenția poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constator și nu necesită acumulare de probe;* b) ***persoana acceptă constatările agentului constator***, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției, și recunoaște săvârșirea contravenției; c) examinarea contravenției și aplicarea sancțiunii țin de competența agentului constator; d) contravenția nu este pasibilă de sancțiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439⁷.

Potrivit alin. (3) al art.451¹ Cod contravențional, în cazul tragerii la răspundere contravențională în condițiile alin.(1), agentul constator va emite o decizie prin care *va aplica o sancțiune egală cu o doime din minimumul sancțiunii* sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărții a doua.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în

materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în privința dreptului la un proces echitabil, între care și prezumția de nevinovăție prevăzută de § 2 al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că, prin decizia agentului constator asupra cauzei contravenționale din 01.04.2021, Coda Victor **a fost recunoscut vinovat** în comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod contravențional, fiind sancționat în limita minimă a normei legale pretinse a fi încălcate, de altfel în lipsa unui oarecare act constator al faptului (or lipsește eventual un proces-verbal cu privire la contravenție sau alt act doveditor în acest sens).

Astfel, pentru respectarea garanțiilor, instanța de judecată verifică legalitatea și temeinicia deciziei asupra cauzei contravenționale seria/numărul DAC01089578 din 01.04.2021.

Deci, verificând legalitatea deciziei asupra cauzei contravenționale contestate în raport cu aspectele formale, instanța a constatat că aceasta nu a fost întocmită cu respectarea tuturor cerințelor impuse de art. 451² din Codul contravențional.

Or, art. 451² din Codul contravențional, prevede: (1) decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator este un document executoriu, care va include: a) data (ziua, luna, anul), ora și locul întocmirii deciziei; b) calitatea, numele și prenumele agentului constator, denumirea autorității pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința, datele din buletinul de identitate al agentului constator sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul, timpul și circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, ***norma materială contravențională*** și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința contravenientului, precum și a reprezentantului legal al minorului a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387 ale prezentului cod, precum și a consecințelor examinării contravenției în procedură simplificată; ***g) declarația contravenientului despre recunoașterea săvârșirii contravenției și acceptarea constatărilor agentului constator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției contravenientului.*** (2) În decizia privind examinarea contravenției nu se admit rectificări, adăugiri și alte modificări. În cazul necesității unor astfel de acțiuni, se emite o nouă decizie în care se face consemnarea respectivă. (3) În cazul în care

contravenientul este un minor, se va consemna și numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința reprezentantului legal al acestuia. (4) În cazul în care contravenientul este asistat de un avocat, se va consemna identitatea acestuia. (5) Partea rezolutivă a deciziei va cuprinde: încadrarea juridică a faptei contravenționale, decizia agentului constatator de sancționare a contravenientului, contul de virament al instituției bancare la care se va transfera valoarea amenzii, calea de contestare. (6) Decizia se semnează de către agentul constatator și contravenient și se înmânează o copie contravenientului și victimei, dacă există. (7) În cel mult 24 de ore de la întocmire, decizia se înscrie în ordinea întocmirii într-un registru electronic ținut de Ministerul Afacerilor Interne.

Astfel, instanța de judecată atestă faptul că de către agentul constatator nu au fost respectate prevederile art. 451² alin. (1) lit. g) din Codul contravențional, atât din mențiunile indicate în decizia asupra cauzei contravenționale /numărul DAC01089578 din 01.04.2021, cât și din contestația petentului, nu există declarația contravenientului despre recunoașterea săvârșirii contravenției și acceptarea constatărilor agentului constatator.

Mai mult ca atât, la rubrica destinată obiecțiilor, contravenientul nu a notat că este de acord cu constatările agentului constatator.

Prin urmare, cazul deferit judecătii nu-i sunt aplicabile prevederile art.451¹ alin. (1) Cod contravențional, când nu se încheie proces-verbal cu privire la contravenție, iar la caz, **agentul constatator urma să încheie un asemenea proces-verbal pentru a documenta pretinsa faptă prejudiciabilă**, și a purcede la examinarea cauzei contravenționale în acord cu principiul legalității (art. 5 alin. (1) Cod contravențional) și prevederile art. 440 Cod contravențional, lucru pe care nu l-a efectuat.

Instanța de judecată reține că, procesul contravențional a fost pornit întemeiat, însă circumstanțele care l-au determinat pe agentul constatator să omită să întocmească proces verbal cu privire la contravenție și a întocmit doar decizia de sancționare, sunt neclare, de vreme ce prevederile art. 440, 442 din Codul contravențional obligă întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, iar temeuri de a examina cauza în procedură simplificată nu s-au constatat.

Așadar, în cazul supus examinării agentul constatator urma să procedeze la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție, după care să acumuleze probele necesare și să examineze cauze contravențională în procedură generală.

În susținerea poziției sale, instanța de judecată elucidează că, *eroarea comisă de către agentul constatator la emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale, este*

una de natură nu doar să afecteze în mod esențial fondul cauzei dar și ar putea leza dreptul făptuitorului la un proces echitabil, prevăzut la art. 6 CEDO, în sensul căruia acuzația trebuie să fie definită în termeni clari și preciși pentru a exclude arbitraritatea și a-i oferi posibilitatea contravenientului să cunoască exact învinuirile ce îi sunt aduse, ca să-și poată organiza apărarea într-un mod valabil. În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit cu strictețe și a cerut din rațiuni de securitate juridică a acuzatului, calificarea juridică a faptelor să fie stabilită de către organele abilitate în modul cel mai exact posibil.

În sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, organul care examinează cauza în fond, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță, a se vedea în acest sens cauza (Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006).

Conform art. 461 Cod contravențional, (1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanța de judecată încetează procesul contravențional. (2) Procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

În concluzia celor stabilite și expuse mai sus, instanța va admite contestația depusă de Coda Victor, și va anula decizia asupra cauzei contravenționale.

În conformitate cu prevederile art. art. 452, 451¹-451⁵, 448, 460-462 Cod Contravențional RM, instanța de judecată –

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestația depusă de către cet. Coda Victor împotriva deciziei agentului constator asupra cauzei contravenționale seria/numărul DAC01089578 din 01.04.2021, întocmită în privința lui Coda Victor, pe semnele contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod Contravențional RM.

Se anulează Decizia asupra cauzei contravenționale seria /numărul DAC01089578 din 01.04.2021, întocmită în privința lui Coda Victor, pe semnele contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod Contravențional RM.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința cet. Coda Victor, pe semnele contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod contravențional, pe motivul lipsei faptei contravenției și se achită persoana de comiterea contravenției incriminate.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Președintele ședinței
Judecătorul

Roman MAZUREȚ